

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru insertiuni, sunt a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Svîrcoliri.

(§) Tot mai mult se încurcă politica »națiunii singură alcătuitoare de stat«.

Fructele politice greșite, care s'a inaugurat acum 30 de ani, încep a se coace, dar' ele în loc să fie dulci, sunt amare pentru patrioții noștri. Guvernul despotice și călcător de lege și garda lui liberală încep a ajunge în strîmtoare și în sinul »națiunii« se propagă tot mai mult disordinea și anarchia.

Dela dualism încoace opozițiile de pe vremuri au aprobat toate volnicile, toate nedreptățile și încălcările de lege făcute de guverne contra noastră, a naționalităților. În chestii, când a fost vorba despre măsuri de luat pentru apăsarea și prigonirea noastră, guvern și opoziție au fost una și cei dela putere au fost aprobați de toți Maghiarii.

De giaba li-s'a spus politicianilor maghiari, că aceste acte de despotism nu vor duce la bine, căci urechile lor surde au rămas. Totul se făcea pentru crearea statului național maghiar.

Acesta nu s'a creat, precum nu se va putea crea nici-odată, dar' s'a ajuns la rezultatul prezis, că guvernele azimâne se vor folosi de acte brutale și volnice și față de Maghiari, copii răsfățați ai patriei.

Acest moment a sosit. Impregiurările anormale ale politice maghiare au ridicat în fruntea statului pe un Bánffy, care spriginit de clică Tisza, reprezentant al volnicilor despotice, și-a dat arama pe față, sdrobind la ultimile alegeri opoziția și respectând numai acele legi, cari sunt în favorul celor dela putere.

Abia acum au observat puținii politicieni din opoziție, că politica guvernului duce spre despotism, care față

de noi există de mult și din incidentul înnoirii pactului dualistic, au început lupta desperată pentru trântirea lui Bánffy și nimicirea sistemului tizaist.

Desvoltarea mai departe a evenimentelor nu este cunoscută. Opoziția a împedecat de-a să vota guvernului indemnitatea pe anul acesta și astfel am intrat în starea în afară de lege, sau cum se zice: *ex-lex*. Guvernul nu are budget votat și nu are drept să înroleze feciorii la oaste.

Când într'o țară constituțională pot să se ivească astfel de stări anormale, e semn vedit despre decadența acelor cari o conduc, în cazul de față despre decadența și impotența politice maghiare.

Bánffy și sateliții lui s'au arătat nepăsători, afirmând, că starea fără lege va dura puțin, așa, că pe când se vor începe asentările, carul statului va merge earăși în ogașele obicnuite.

Lucrurile însă în loc să se clarifice, se tot încurcă. Opoziția nu desarmează, continuă în dietă cu obstrucția, anume cu obstrucția tehnică, făcând propuneri peste propuneri și cerând votări fără de sfârșit.

De altă parte în sinul tinerimii maghiare s'a ivit o mișcare, care a produs spaimă în cercurile guvernamentale. Anume s'a pus la cale din sinul societății »Egyetemi kör« din Pesta, ca în cas dacă va ținea starea fără lege, tinerimea să nu se presinte la asentare. Urmarea acesteia a fost, că »körul«, care făcea politică a fost închis, producând indignare în șirurile opoziției.

Și aci în parantesă amintim, că prima-dată s'a întâmplat, ca o societate maghiară să fie închisă pentru politisare: un nou fruct al politice maghiare, care însă față de noi și de societățile noastre să practicează fără motiv și pe nedreptul dela 1867 încoace.

Pe când s'au petrecut aceste în Pesta, Bánffy și cu colegii sei, ministrii

Lukács și Fejérvári în sărbătorile Crăciunului nostru s'au dus la Viena, unde până Duminecă au ținut conferențe sub presiul Maiestății Sale, cercând a afla măsuri pentru rezolvarea crizei. Resultatul a fost, că Bánffy să încerce împăcarea cu disidenții și cu opoziția, pentru de-a putea renoi pactul.

Noue svîrcoliri se vor începe, cari însă ori-ce sfârșit vor avea, nu vor putea rezolva criza și stările anormale din Ungaria, cât timp va dăinui politica și dominațiunea de rasă și cât timp naționalitățile vor fi exchise măiestrit și volnic dela vieța constituțională publică.

Un distins bărbat al Slovacilor, *Dr. Miloș Stefanovici* a publicat zilele trecute o mică broșură, în care dovedește, că adevărata cauză a crizei este a să căuta în dominațiunea de rasă și în volnicile rezultate din aceasta.

Dr. Stefanovici își termină broșura cu următorul adevăr, cu care încheiem și noi: »In politicianii maghiari nu există respect față de drept și de lege«, aceasta e cauza, că lucrurile au ajuns la gradul, la care se află astăzi. Această stare poștiți a o schimba și atunci va fi sanare, va fi descurcare, altfel nu va fi de cât o comedie.

Zis și făcut. Am amintit în nrul nostru trecut, că dl Dr. V. Lucaci, a fost provocat de către oamenii stăpânirii, ca să plătească suma de 475 fl. 97 cr. pentru cheltuielile cu întreținerea gendarmilor în Șisești, cari, zic ei, numai dînsul a fost de vină că au fost duși acolo, căci altcum îi vor lua tot ce are.

Și cuvântul trup s'a făcut.

»Tribuna Poporului« din Arad primește cu data de 11 Ian. n. următoarea telegramă:

„Astăzi executorii, însoțiți de gendarmi, au năvălit asupra casei dlui Dr. V. Lucaci, și au răpit tot ce au găsit. Nu au lăsat nici pat, nici masă,

nici lingură. Toți suntem adânc revoltați, de ne mai pomenita sêlbălție. Familia prigonită, protestează în contra tuturor nelegiuirilor».

Bucurie patriotică. Bucuria patrioților e fără margini. Aceasta din motivul, că ministrul Wlassics a adus hotărîrea, că tînerul *Lucian Bolcaș*, student la academia din Oradea-mare, este eliminat pentru totdeauna din toate școalele din Ungaria, în urma arătării rectorului acelei academii, sub cuvînt de »agitațiune«.

Studentii maghiari dela acea academie într'o adunare ținută, au decis, ca în semn de mulțumire pentru acest fapt al guvernului, să-i trimită o telegramă de felicitare, ear' corpului profesional să-i facă ovațiuni, printr'un conduct cu torțe.

Ceea-ce este și mai de condamnat e, că acea hotărîre s'a adus la cunoștința lui Bolcaș cu adausul, că ori-ce fel de testimoniu sau diplomă ce va câștiga din străinătate, nu va avea valoare în Ungaria.

Cu un cuvînt i-s'a adus, pe nedreptul, un verdict, care nu mai are păreche nici în o țeară din întreagă lumea cultă.

Din România.

Regele Carol al României, cu ocaziunea Anului-Nou, a dat următorul ordin de zi către armată:

»Ostași!

»Cu deosebită plăcere Mă folosesc de privilegiul Anului care începe, ca să Vă trimit ale Mele felicitări.

»Mulțumită jertfelor îndeplinite, armata și-a câștigat titluri neperitoare la recunoștința patriei și a Mea; dar' tocmai aceasta Vă impune îndatorirea de a păstra neatinsă o reputațiune câștigată cu atîta muncă și stăruință.

»Pe drapelele voastre stă scris: Onoare și patrie, nimic să nu desmintă această mîndră devisă! Rămînînd de-a pururea vrednici de dînsa, veți fi îndeplinit o sfîntă datorie către țeară, care ca și Mine, în voi numai și în D-zeu și-a pus toată credința.

»Insuflețiți de aceste sentimente, șeful vostru suprem trimite tuturor urările sale cele mai calde și Vă zice din inimă: Ani mulți și fericiți«.

Dat în București, la 1 Ianuarie 1899.

Carol.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

De m'ai iubi...

Ești un Adonis de trumos,
Și-o viață 'ntreagă te-ași privi,
Și-un singur dor hrănesc în piept,
De m'ai iubi.

De m'ai iubi, cum te iubesc!
Ți-ași fierbe farmeci dac'ași ști
Vre-o vrăgitoare undeva,
De m'ai iubi.

De m'ai iubi și-ai fi al meu
Ce fericită m'ași simți;
De ce te uiți la mine, galeși?
O nu miști!...

Elena din Ardeal.

Și sfîntă-a fost...

Și sfîntă-a fost iubirea noastră
Din pragul primului suris,
Căci prima dragoste mi-a fost
Și cel mai dintăiu — vis!

Prin valuri a trecut ușor
Căci eram ambii fericiți,
Trecut-au zile fără nor
Și ani de-abia trăiți!

Ear' astăzi stîncă dragostei
Ne-a 'nchis cărarea dragă,
Dar' totuși visul meu dintăiu
De chipul tîu mă leagă!

Și eram veseli amîndoi
Cînd ne știam aproape,
Și n'am gîndit că cineva
Iubirea să ne-o 'ngroapel!

Din chaosul nefericit
Scăpa-vom în curînd,
Căci ultimul cuvînt îți zice:
Iubește, ânger blînd!!

Hunedoara.

Nicu.

Plugușorul anului 1899.

— După „Raiul”. —

Am plecat la cîntători
Pe la domnii profesori
Trăgînd plugul după noi
Iapă, roate, fără boi
Să arăm pe lîngă casă
La moșia cea frumoasă
Unde scaiul și mohorul
Au cuprins mai tot ogorul
— Mănați măi!
— Hăi... hăi.

Noi sîmîntă nu-o să dăm
Tot pe ei o să-i rugăm
S'arunce sîmîntă bună
Religia cea străbună
Ca 'ntro lună, într'o vară
Să 'ncolțească, să răsără
Recoltă mîndră, frumoasă
De care țara'i setoasă.
— Mănați măi!
— Hăi... hăi.

Să răsără feți frumoși
Devotați și credincioși
Cari vor servi cu dor
Țara lor în viitor.
Să răsără copilițe
Ce cu cinste, cu credințe
In inime să sîdească
Dor de Țara Românească.
— Mănați măi!
— Hăi... hăi.

Să răsără inimi pline
De noblețe, dor de bine
Pentru țeară și popor...
Nu tot pentru punga lor.
Caractere-adevărate
Unde teamă, lașitate,
Să nu poată'n veci străbate
Ca'n cea mai tare cetate.
— Mănați măi!
— Hăi... hăi.

Aruncînd așa sîmîntă
Profesorii, cu puțințe
Le va fi de îndreptat
Destrăbălarea din stat.

Țara le va fi datoare
A ei reorganizare
Iar noi fără-a cere bani
Le urăm la toți: Mulți ani
— Mănați măi!
— Hăi... hăi.

C. Teodoru.

Badea Cârțan.

Dacă cineva dintre noi se poate mîndri cu aceea, că își iubește neamul și originea, atunci între aceia cu drept cuvînt se poate numera și neobositul nostru călător, ciobanul George Cârțan. De câțiva ani, de când a început a cunoaște din foi mai de aproape neamul seu, l'a încins un dor, ca să călătorească în toate părțile lumii, spre a-i cunoaște și obiceiurile, și de atunci neconținut întreprinde călătorii peste călătorii în toate părțile. Auzind că dela Roma se trag Români, s'a dus și el ca să se închine columnei lui Traian, și să-i cunoască patria. Pe cât de mare îi este dragostea de neam, tot atât de mare i-a fost și dorul, de-a cunoaște și leagănul creștinismului. Din acest îndemn a întreprins în toamnă o călătorie în Egipt și Palestina, oprindu-se și în Ierusalim, unde

Realitate tristă a stărilor noastre.

Nimic mai periculos, mai înspăimântător și mai desastros, atât pentru un singur om, cât și pentru o întreagă națiune, decât a vieții împreună cu un confrate superior mascat. Noi Românii, așezați aici pe plaiurile cucerite de divul nostru Traian, putem zice: acesta este pământul făgăduinței neamului românesc; pentru-că aici s'au îngropat oasele Avramilor noștri străbuni romani. D-zeul popoarelor însă, se poate că pentru păcatele noastre voește sau se ne piară, sau se ne preamărească, de aceea ne-a dat să viețuim în această bătrână țară cu un frate compatriot, azi mare și oblăduitor, totodată însă mascat și superb, care și el cu mândrie afirmă: A vilăgra nincsen számodra hely, itt élned vagy halnod kell!

Stând astfel lucrul, că trebuie să viețuim împreună în străbuna noastră patrie, nu e absurditate, nu e crudă tiranie și fărădelege, sub firma liberalismului constituționalism și sub această mască contrații noștri patrioți înșală și prin înșelăciune aruncă pe toți născuții Români în valurile furioase ale Nilului turbat. Curată împotrivire a destinului providenței divine. Zadarnică sdruncinare, ce trage-va după sine plagele D-zeului ceresc, ca odinioară Egiptul pământului Faraon.

Dar' se ne întrebăm:

Avem noi constituțiune liberă? În ideal da, dar' în realitate absolutism barbar! Avem noi liberă validitate a celor mai scumpe și mai sfinte drepturi d-zești și cetățenești? Cine a asistat în 4 Ianuarie a. c. la alegerea membrilor în congregațiunea dela Dobra, s'a putut convinge de contrarul. — Avem noi drepturile în măsură egală cu frații noștri compatrioți? Avem purtarea sarcinilor și tributul sângelui. Suntem noi liberi în patria poreclită liberă? Ca și Grecul în țara Turcului! Avem noi dela patria noastră comună aceleași privilegii și beneficii ca și frații compatrioți? Avem drept să fim hăitai la goanele domnești și să înfundăm temnițele din țară! Putem noi adora și preamări pe atotputernicul D-zeul nostru? Putem cu altarele încungurate de gendarmi.

Tristă dar' adevărată realitate...

Având în vedere că existența unui stat se bazează pe starea poporului ca talpă a unei țeri, din punct de vedere al durabilității patriei noastre; se primiv pe scurt starea poporului românesc din comitatul Hunedoarei și vom vedea ce putregai s'a incubat în popor, mai ales prin actualele stări administrative.

Mărginit spiritualicește și stors materialicește atât de vitregitatea vremurilor, cât și mai ales de sarcinile comune, bietul țeran român flămând și dator își schimbă datoria dela arăndașul satului la o bancă străină recomandată de notarul, de multe ori ca agent, unde mai zălogește și biata moșie strămoșească, ca copiii, 5—6, se rămână ca Lazaronii din Neapolea. Copilașii care abia se pot purta, de groază se nu flămânzească în școala satului, li dă slugi pe unde poate.

Timpul de iarnă îl petrec făcând la stângini în pădurile domnești, de unde atâta capătă cât li trebuie pe tăbăc și sare în casă.

Juratul satului culege vestmintele și cu scriitorul notarului ia vaca cu lapte, ear' copii

a cercetat St. mormânt. Călătoria așa și-a împărțit-o, că pe timpul când împăratul Wilhelm s'a aflat acolo, și el a fost de față la ovațiunea ce i-s'au făcut. De aici și-a luat drumul spre Grecia oprindu-se câteva zile și în Macedonia, pentru a cunoaște bine și pe frații sei de-acolo. Crăciunul l-a petrecut în București, unde are cunoștință cu toți miniștrii români. Aci earăși a umblat ca să adune cărți, pentru a înființa bibliotecă pe seama țeranilor din Ardeal. Și suntem siguri, că va și aduce, dacă cumva nu i-se vor confisca la vamă, sau nu-i vor ieși earăși gendarmii în cale, care de atâtea ori i-au confiscat cărțile. Pagubă că ministrul nu-i condece a umbla cu cărți prin sate, căci atunci de sigur n'ar rămânea nici un singur sat din Ardeal, locuit de Români, pe unde badea Cârțan se nu-și pună piciorul, și astfel l'ar cunoaște toți Românii. Dar' ar fi și vai de aceia, cari nu i-ar da ascultare, și-apoi om să fii se-și poți răspunde la toate câte te întreabă. Cunoaște în persoană pe toți frunțașii Români, căci n'a fost vre-o mișcare națională, la care el se nu iee parte, și se nu se intereseze că oare cutare și cutare, care a vorbit așa de frumos, cine e? Sosit odată dintr'o călătorie, a dat pe la un frunțaș Român, pe care îl ținea de mare luptător național. I-a raportat despre cele văzute și întâmplate. Frunțașul, ocupat fiind, se vede, cu alte lucruri, i-a zis: »Nene Cârțan, mai lasă-mă în pace și-ți vezi de oi se nu ți-se împrăștie«. Atâta i-a fost destul, ca se-î răspundă și el: Ei, Dle, oile mele sunt toate laolaltă, dar' oile D-Tale sunt împrăștiate.

Și mai știi n'a avut dreptate?

goli în prag, plâng cu lingurile în mână, ne mai rămânându-le decât ciapă și chiselă cu mălai. La primarul satului n'ai ce căuta, el de când a dus mielul și ouăle ca să ajungă în candidație, se fie ales mai pe trei ani, își jupoaie și pērul de pe cap, numai doar' se face plăcut stăpânului său, eară în cause politice e cel dintâi trădător, altcum nu-i merge slujba bine. O mică greșală în cele politice trage după sine suspendare și amendă simțită. Se vedem cum stăm cu crășmarii? Și aci joacă rola principală pretorul cu notarul, cari nu opinează la direcțiunea finanțială favorabil, fără numai pentru oamenii cari se angajiază misterioaselor lor apucături și corțesire silnice. Bietul notar, care la alegere a depus jurământ; că se va lăpăda de sine și își va lua masca actualului sistem constituțional și astfel va urma poruncilor idolului său, uitându-și neamul său, și chiar ce e mai scump al fratelui său jăfuindui-i dreptul liberului arbitriu întru validitatea votului electoral, se face unealta cea mai ascuțită în mâinile șefului său, executând păcătoasele lui ordine de zi.

Durere, că mulți, prea mulți lăpădați de sine avem noi Românii, cari cu numele lor de Români încheie opera împilării neamului nostru, săvirșind cele mai păcătoase fapte prin care prăbușesc pe părinții și trații lor în prăpastia gata.

Lucrurile cari sunt cam de tot dejositoare pentru notar, cum e spre pildă deseale corțesiri prin casele afumate ale bietului țeran, sau mânărea la strună la diferite alegeri precum și adămașurile păcătoase cad în competența scriitorului. De se poartă cu zel și dovedește mare istețime în d'al de corțesire și seducere, răsplata este grația de care se bucură, și o beție electorală patriotică.

Dacă căutăm mai sus, la ramul administrativ, ce vedem acolo? Pumnul absolutismului celui mai încarnat la capul fiecărui subaltern, care nu împlinește porunca cu promptitudine, eară cetățanului fie cât de onest, sburătura și persecutarea până la exterminare.

De funcționarii administrativi par'că ne-am mai uita, dar' am perdut conducătorii naturali ai poporului nostru, am perdut preoțimea și învățătorimea. Frunțașii noștri politici totdeauna se adresau cărturărimii noastre, care cu drag sărea în ajutor spre apărarea bietului popor. Au fost timpuri, când poporul condus de căpeteniile sale binevoitoare, a secerat frumoase rezultate atât pe terenul politic, cât și religios național. Durere, azi așa stăm de rău, încât chiar în cercuri curat românești, cum e la Dobra, nu s'a putut alege ca membrii în congregațiune, oameni independenți și rezoluți pentru a sta în fața nelegiuirilor provenite din partea adversarilor noștri politici. Și care se fie oare isvorul răului? Primul rău de unde se trag toate relele este modul absolutismului, numit constituțional-liberal, în urma căruia ca un venin latent s'a întins boala ucigătoare de neam peste clerul și inteligența noastră. Învățătorii scăpați materialicește și persecutați acuși de-ai noștri, acuși de intrigile dușmanilor și lipsiți de conducători energici, foarte ușor se lasă a fi influențați de ispititorii zilei pentru niscai concesiuți promise.

Prinde-voiu păstorul și se va risipi turma. Eată devisa adversarilor noștri. Din cuvânt faptă s'a făcut. Ajutoarele de stat au închis gura păstorului celui bun, care deși aude lupii urlând în turma sa, nu are curagiu a-și căsca gura, crezând că dacă se și potoapă toată turma, totuși lupii grași li vor da brânza de toamnă. Amar vouă celor-ce așa rezonații! Mulți preoți, cărora le place a juca pe ipocritul, nu iau parte la nici o acțiune de natură politică, ba nici ziare românești nu mai procură, eară când sunt siliți de momitorii zilnici a se presenta la o atare alegere, cum a fost cea din 4 Ianuarie la Dobra, unde în prezența protopretorului se întâmplă votarea cu țidule roșii, ei sunt cei dintâi care închid ochii și ț-i-o țipă ungurește. De-a mai vorbi ceva lui badea Toader, ori altui Român, nici poveste. Dacă-l întrebi: D'apoi, părinte, cum stăm cu alegerea? Voi faceți ce puteți, că eu n'am încotro, trebuie se mă acomodez împrejurărilor. Acesta este răspunsul și ai isprăvit'o.

Eată la ce stare desperată am ajuns noi Românii azi.

În astfel de împrejurări ce alt rezultat ar fi putut avea alegerea întâmplată la Dobra, decât acela rușinos și desastros pentru poporul românesc din acest cerc electoral. Pe lângă presiunea făcută din partea slujbașilor administrativi și pe lângă slăbiciunea cărturărimii, s'a mai adăugat și indolența inteligenței din Dobra, onoare cătorva excepțiuni, care nu a luat parte la alegere din considerațiuni politice bisericesti, eară unii din interes propriu.

Până-ce ai noștri umblă după momeli și interese proprii, alții prind caii la ham și mână brazda la ogorul lor.

Înainte cu câteva zile toată suflarea notărășască, ca împunsă de o frigare roșie a sărit și a alergat la ordinul dlui prim-pretor în Ilia, la marele sfat.

S'a statorit lista candidaților, la a cărei compunere s'au luat în combinațiune toți notarii din ariatul Dobrei, ba chiar și un jidov. Prin o soluțiune oare-care s'au statorit următoarele: Țidulele de votare se fie roșii și ele se se împartă de notarul respectiv în prezența comisuni, fiind prezenți toți alegătorii dintr'un notariat.

Conform acestui înțeles, fiecare notar avea la sine în ziua alegerii câte un teanc mare de țidule. Poporul era încungiuat de scriitori și notar și strimțorat într'un colț al hotelului din loc. Când se striga notariatul respectiv, mare era groaza bieților slujbași, se nu scape vre-o oaie din cele încungiuurate. Așa din birt în comisiunea electorală, unde după-ce se înșiră toți, ca soldații, notarul împărția țidulele roșii. În astfel de situațiune și în astfel de presiune revoltătoare și absolutistică, numai acei alegători au dat voturile lor pentru candidații poporului, cari au avut o energie și rezoluție bărbătească și deamă de chemarea unui alegător român, căci țidulele lor au fost de colorit diferit și se puteau controla cu ușurime. Mulți alegători schimbând fețe, aruncau țidula volomocită de-a dreapta în urnă, fără a trece prin mâinile bărbaților de încredere, ca se nu fie observați de protopretorul, care mereu tăcea la notițe când se puneau țidulă albă. Cu scârbă și indignațiune s'a întors fiecare alegător cu simțământ cătuși de puțin românesc la casa sa zicându-și: Bravo! alegere liberă! Bravo! Constituțiune muscălească! Dar' Bravo și vouă slugi nemernice a constituționalului stat. Bravo! Teasc electoral municipal, căci după-ce storseși cel mai scump suc aruncași materialul exploatat, adică oia cea tunsă și mulșă, ear' uleul tescut prin turceasca presiune ca mai accesibil și mai prielnic ulterioarei exploatare a însuși ființei ce l'a intrupat și i-a dat viață, s'au conservat pentru întărirea și întregirea operei desastrului neamului românesc.

Frați Români ai noștri bărbați! Lăsați cearta și necetați; Vremea e ș'acum vă cheamă, Să vă faceți marea treabă; Nu e vreme de perdut, În tot momentul perdem mult. Dușmanul a înaintat prea tare Națiunea-i în perzare!!!

Sentinelă.

Dela frați la frați.

În luna Octomvrie a anului de față, se va ținea la Roma un congres al Orientaliștilor. La acest congres vor lua parte mai mulți Români din România, în numele cărora dl V. A. Urechia, a trimis o adresă de adereare comitetului executiv dela Roma.

»Il Popolo Romano«, mare ziar italian, publică întreagă scrisoarea dlui Urechia, adaugând din partea sa cam următoarele:

»Este o mare mângăiere pentru noi Latini, a vedea cum nobilul și căldurosul popor român, adorator al Italiei și al Romei, a îmbrățișat cu inimă curată reuniunea noastră, constituind un anume comitet pentru a provoca concursul poporului român la Roma cu acea ocaziune și a aduce o contribuțiune de lucrări, cari vor fi bine apreciate de congresiști... Posibilitatea de a forma în scurt timp un comitet român de bărbați învățați, cunoscuți prin cultura lor superioară și anulul memorilor ce prepară pentru congresul nostru, sunt cea mai sigură dovadă nu numai de sentimentele de cordială frăție, care leagă poporul român de cel italian, dar' și de progresul acelei culturi, al cărei promotice ardentă este de câțiva ani și Liga culturală română în toate țările, unde limba română e vorbită. Va fi bună ocaziune congresul dela Roma, ca să arete Europei culte gradul eminent de cultură la care a ajuns »la nostra cara sorella Latina« (scumpa noastră soră latină).

Din diecesa gr.-cat. română a Lugojului.

Adunarea generală a învățătorilor din Bănat.

— Raport special —
(Urmare din nr. 52.)

1. După acestea cetindu-se apelul nominal al membrilor, se constată a fi de față 39 membri ordinari și 5 membri fondatori și anume: Iuliu Birou, Beniamin Densușan, Mihai Jivanca, Ioan Vaidean senior, Ioan Ionescu, Paul Muntean, George Murgu, Iuliu Boldurean, Paul Savici, George Ogărcin, Iosif Grozescu, George Căiman, Alexandru Giuca, Ioan Bogdan, Avram Neda, George Poenar, Iosif, Șiegescu, Andrei Blacșa, Ioan Vacărescu, George Muntean, Corneliu Lengyel, Petru Pinte, Petru Turcu, Ioan Vaidean junior, Cornel Perian, Eva Pop, Ioan Drăgan, Teofil

Crișan, Mihail Târziu, Tit Popovici, George Musteș, N. Acarescu și alții mulți, al cărora nume nu l'am putut însămna.

2. Rever. domn Ioan Boroș, Președintele Reuniunii, cetește raportul comitetului central despre activitatea Reuniunii în anul trecut.

Intre altele se amintește că:

a) Adunarea generală din anul trecut, ținută în Ticvanul-mare, a fost foarte bine cercetată și a reușit peste așteptare.

b) Că în cauza uniformității manualelor școlare P. V. Ordinariat a decis, ca manualele pentru elevi se se procure numai dela tipografia seminarului gr.-cat. din Blaj, ear' manualele pentru învățători le stă în voce liberă acestora a și-le procura de ori-unde.

c) Reuniunea se designeze câte un membru al său spre a participa împreună cu protopopul la examenele școlare finale din district.

d) Preoții de nu sunt totodată și învățători, numai cei cu salar fix de 300 fl. minimum sunt datori a solvi taxa de 1 fl. ca membri ordinari, ear' ceialalți, deși nu solvesc, au drept a vota în afacerile Reuniunii, afară de alegerea oficialilor și a comitetului central (Decisul P. V. Ordinariat.)

e) Traducerea unui op pedagogic de valoare nu s'a efectuit, ci se lasă voia liberă a membrilor de a lucra fiecare pentru sine.

f) Mai mulți membri spre aceea angajați au elaborat teme liber alese, pe cari le-au și prezentat comitetului spre cenzurare. Numai 3 membri nu au satisfăcut acestui deobligământ al lor, cari nici nu s'au prezentat la adunare. Față de acestea se se exprime regretul și displăcerea adunării generale.

g) Pentru regularea afacerilor de administrație curente comitetul a ținut 3 ședințe plenare și 1 extraordinară.

h) Reuniunea, cu finea an. 1897, are 25 membri fondatori, 47 ordinari, 10 ajutători și 4 onorari.

i) Au răposat 3 membri fondatori ai Reuniunii: Andrei Liviu, canonic și fostul președinte: (Adunarea prin sculare își exprimă condolența) N. Vălean și Nicolae Bran, eară 2 învățători au repășit din Reuniune.

k) Cu începutul anului școlar 1898/9 au intrat pe teritoriul Reuniunii 9 învățători, ca membri ordinari. Cu aceasta se ivește întrebarea că: Oare cei intrați pe teritoriul Reuniunii cu începutul anului școlar sunt obligați a solvi taxa de 1 fl. la adunarea generală din acel an ori nu? Adunarea a decis, că »da«.

3. Pentru cenzurarea acestui raport se alege o comisiune în persoanele domnilor George Popovici, Avram Neda și George Musteș.

După acestea Ilustrisimul Patron binevoind a surprinde adunarea generală cu insinuarea, că cu bucurie se înscrie între membrii fondatori ai Reuniunii și donând pentru fondul aceleia 25 fl. v. a., rechemat fiind de afaceri urgente, se depărtează între cele mai vii urări de »se trăiască«.

4. Urmează raportul cassarului Ioan Bogdan, după care:

a) Cu finea anului 1897 au fost taxe restante la membri ordinari 73 fl., la membri fondatori 59 fl., diferite pedepse nelncasate 39 fl. Venitele au fost 217 fl. v. a.

b) Avere Reuniunii în bani e 828 fl. v. a.

c) În urma unui decis consistorial, la cerea Presidiului Reuniunii oficiile parohiale sunt îndatorate a incasa taxele restante dela membrii învățători.

d) Pentru dobândirea stipendiului de 25 fl. v. a. s'au insinuat 2 recurenți.

5. Pentru cenzurarea acestui raport se alege o comisiune în persoanele domnilor Avel Pop, George Poenar și Ioan Vacărescu.

6. Urmează raportul bibliotecarului Mihai Jivanca, a cărui puncte mai însămnae sunt:

a) Biblioteca Reuniunii stă din 68 opuri. Ilustritatea Sa Dr. Demetriu Radu a donat pe sama bibliotecii »Unirea« și »Familia« în număr complet, de asemenea domnul Vasilie Jivanca a donat 9 opuri.

c) E de dorit se se procure încă opuri, precum și un dulap pentru bibliotecă, care se fie așezat în școala gr.-cat. română din loc.

d) Se se elaboreze un regulament pentru administrarea bibliotecii.

7. Censurarea acestui raport să condece tot comisiunii alese pentru raportul cassarului.

8. Prelegere practică din comput: »Tractarea numărului 5« de Petru Turcu, inv. în Budinț. Lecțiunea a fost predată după metoda lui Grube cu următorul plan: I. Repetire. II. Conceptul (ideea) numărului 5. III. Cele 4 operațiuni cu linii pe tablă și cu globurile la mașină. IV. Cele 4 operațiuni cu numeri numiți. V. Cu numeri abstrăși. VI. Cu cifre. VII. Teme practice. VIII. Repetire.

9. Să cetește salutarea trimisă de Reuniunea soră din ținutul Hațegului, care să primește cu puternice aplauze de »să trăiască!!« Presidiul în vederea timpului înaintat închide ședința, punând termenul ședinței a II-a pe 4 ore d. a. (Va urma.)

CORESPONDENȚA

Hondol, Dec. v 1898.

Domnule Redactor,

La corespondența păr. Gabor din Certeș, publicată în nrul 49 al ziarului ce redigiați, mă vîd silit a răspunde următoarele:

Nu-i adevărat că am voit a disolva comitetul constituit pentru arangierea festivităților împreunate cu sfințirea bisericii din Certeș, prin circularea unei scrisori la membrii aleși din Săcărâmb. Intreabă mai bine, frate Gabor, pe Săcărâmbeni, cine le-a scris ca să-și dea ei demisiunea?

Noi Hondolenii ne dasem demisiunea pentru-că, la dorința șefului nostru tractual și fiind și comunele aproape una de alta, propusesem în comitet, vezi Dname, ca în cazul când ar veni fericitul metropolit la sfințire, să fie încușinat peste noapte la dl protopresbiter.

Propunerea noastră, în sine nevinovată, a avut urmări rele, căci am fost timbrați cu cuvinte netrebnice, pe cari nu le pot numi aci. Cei cari au fost atunci de față știu prea bine din partea cui am fost așa zicînd huiduiți. Așa am fost siliți să ne dăm demisiunea și să stăm departe.

Invinuirea că ași fi oprit colectele încă e un neadevăr. Colectantul I. Hăncilă din Bărsău, a mărturisit înaintea popenilor, pe cari li am ca martori, Inochente Ghîț și Petru Luca din Bărsău, că nu-i adevărat că i-aș fi zis dănsului că: »pot să-și țină banii«.

Dacă ași fi împedecat colecta, nu se adunau din Bărsău, unde servesc ca adm. parochial, suma de peste 17 fl. Mi-se pare că numai păr. Câmpian din Fornădie și păr. Oprea din Săcărâmb au adunat mai mult decît s'a adunat din comuna Bărsău.

Nu numai n'am împedecat colecta, dar și dela sf. altar am îndemnat poporul ca să ajute noua biserică, care cu ce-l trage firea și puterea. Intreabă, frate Gabor, pe Bărsăeni, oare nu am drept?

Știricindu-se vestea dela dl protopresbiter, că nu va veni Metropolitul la sfințirea bisericii, nu am aflat de bine să colectez și banii de aici. În listă stă expres scris »colectă pentru acoperirea speșelor cu venirea Metropolitului«. Pentru cine să faci colecta, dacă n'a putut veni Metropolitul.

Au contribuit Hondolenii însă cu alte obiecte de împodobire a frumoasei biserici din Certeș. Intre alții și eu, despre care se zice în corespondență că: »sunt condus de invidie«, am contribuit, nu fie imputat, cum zice și poporul, cu niște icoane în preț de vre-o 10 fl. Și apoi și în comuna mea earăși dela sf. altar am îndemnat pe credincioșii noștri ca să ajute la înfrumșetarea noii biserici. Dar așa-i câte-odată: »fă bine și așteaptă rău«.

Premiînd acestea mai adaug ca de încheiere, ca să știu și on. public cetitor că: fratele Gabor e pus numai ca avangardă, ca să se sfădească cu mine. Precum însă atunci din comitetul arangiator, mi-am dat silit demisiunea, așa acum de ceartă mă feresc și cât pot cerc să o încungiu.

În interesul tău, frate Gabor, am zis numai atât.

Pe tine te excus, că tu de altcum ai o fire blîndă și domoală și omul se poate bine înțelege cu tine. Zică amiciei noștri că nu am drept.

Petru A. Mihuț.

Petrecerea din Petroșeni.

Onorate D-le Redactor,

Învățătorul nostru Ioan Sărb din Petroșeni a arangiat din nou, a doua zi de Crăciun, un concert, împreună cu petrecere, în favorul bisericii celei nouă gr-or; de astă-dată însă ni-s'a prezentat cu un cor compus numai din d-șoare, pe cari într'un timp relativ scurt le-a instruit cu o rară dibăcie și pricepere.

Publicul a rămas încântat de cântările corului, ba unele au trebuit să le repeteze de câte 2—3 ori. Tot asemenea s'a distins dl învățător în solo »Prea târziu« și în duettul »Moșul la drum«, cântat împreună cu tînărul student Seb. Stanca. Deamă de amintit e și declamarea poeziei »Balul mascat« de I. Vulcan de cătră d-șoara Elena Stanca. În genere întreg concertul a reușit foarte bine, sfîrșind cu o petrecere animată până în zori.

E de notat, că d-șoarele coriste sunt în cea mai mare parte de naționalități străine și tocmai împregiurarea aceasta îi ridică meritul d-lui învățător, ca dovadă despre zelul ce l'a desvoltat întru ajungerea țintei sale, căci inteligența română nu dispune de puteri destule. Pe de altă parte sus numitul învățător numai de câteva luni și-a început cariera și fiind încă foarte tînăr, dă speranțe frumoase pentru viitor pe terenul muzicii române.

Fiind venitul acestui concert destinat bisericii gr-or. din loc, comuna bisericească aduce mulțămîntă atât dlui învățător, cât și d-șoarelor și părinților acestora pentru sacrificiul făcut bisericii noastre, umblînd cu lista de subscriere în timpul cel mai nefavorabil, înaintea sărbătorilor noastre, cu care ocaziune s'a incasat o sumă frumoasă.

Atât rezultatul material, cât și moral a fost deplin satisfăcător.

Suprasolviri s'au primit dela următorii: Andreici I., director și Buda K., protopretor câte 5 fl.; Dombora V. 3 fl.; Furca Iosif și Dr. Kaczander N. câte 2 fl. 50 cr.; Krizko St., Erdély, Dima I., Ciuciu, N. N., Tribus, Dr. Bottenstein, Bociat M., Motora V., Grausan C., Herman A., câte 2 fl.; Prokopp S., Sárosy I., Junger S. câte 1 fl. 50 cr.; Antal S., Molnar, Fekete I., Stanca, Kostyál F., Kohn, Klein L., Ungar, Ulman, Schikeland, Mettler, Roth, Ridval, Lucaci, Grausan I., Seidenfeld, Breier, Singer, Schäffer, Kerner, Kalman, N. N., Bucur Voin, Stanculescu, Lobstein, Klein I., Veiss, Benedek, Grădina, Baku câte 1 fl.; Socol D. și N., Eder, Gresli, Oprea I. și S., Avram I., Gobik, Szöcs, Peck, Megyesy, Abraham, Nemes, Salamon L. și S., Sandru, Mandl câte 50 cr. Suma totală 85 fl. 50 cr. Venitul întreg 138 fl. 45 cr. Speșele 63 fl. Rămâne un venit curat de 75 fl. 45 cr., care s'a și predat episcopului.

Ulterior au mai intrat dela B. Trif 2 fl. și N. Gresli 51 cr.

Petroșeni, în 2 Ianuarie 1899.

În numele comit. par.

Avram Stanca,
paroch.

Invitare de abonament.

Deschidem prin aceasta nou abonament pentru anul ce începem, 1899 la

„Revista Orăștiei“.

Prețul de abonament la „Revista Orăștiei“, rămîne tot cel din anul trecut:

Pe patru luni . . . 1 fl. — cr.
Pe o jumătate de an 1 „ 50 „
Pe un an întreg . . . 3 „ — „

Pentru România și străinătate:

Pe un an 10 franci.

Domnii abonenți vechi sunt rugați a însemna pe cupon (locul pentru scris), numărul de pe fașia sub care primesc foaia, ear' abonații noi, a ne scrie cât se poate de curat numele și locuința.

Administrația
„Revistei Orăștiei“.

NOUTĂȚI

Botezul Domnului în Orăștie, s'a sîrbat în biserica gr-cat. cu adevărată pompă. Serviciul divin a fost celebrat din partea protopopului local dl *Iuliu Rațiu*, ear' răspunsurile liturgice au fost date de un cor compus din țerani și țerance, sub conducerea dlor *Isidor Oprușan* și *George Drăghici*. La eșirea la rîu, pentru sfințirea apei, a luat parte și o companie de soldați dela reg. 63, care staționează aici. Când s'a amintit numele Maiestății Sale Monarhului, s'au dat de cătră feciorii de față 6 pușcături, ear' capela orășenească a intonat imnul regal. A luat parte la această sîrbare nu numai poporul credincios gr-cat. din loc, ci și foarte mulți străini.

Moarte. În 6 Ianuarie 1899 a răposat *Maria Rus* din Orăștie, fiind al 8-lea cas de moarte la »Reuniunea rom. de înmormîntare«. Urmașii sei au primit 46 fl. 50 cr.

Serată teatrală-declamatorică împreună cu joc se va arangia Sămbătă seara, în 9/21 Ianuarie 1899 în sala otelului »La Leul-de-aur« (Csósz) în Orăștie. Începutul la 8 ore seara. Venitul curat e în folosul școlii române din loc. Prețul de intrare: Loc I. (șir 1 și 2) 70 cr., loc II. (șirele 3—5) 60 cr., loc III. 50 cr. Parter 40 cr. Galerie 20 cr. Bilete se pot cumpăra la Dnii Simeon Corvin și Fiuu, și seara la cassă. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se cuitează pe cale ziaristică. Program: 1. »La oglindă«, de G. Coșbuc, declamată de Măriuța Gelmărean. 2. »Cărlani«, vodevil într'un act, de Constantin Negruzzi. Persoanele: Lionescu, fiul boerului Iosif Dafiu. Miron, țeran fruntaș Ioan Silian. Terinte, țeran fruntaș George Gelmărean. Domnica, soția lui Miron Rozalia Trif. Voi-chița, soția lui Terinte Măriuța Gelmărean. 3. »Mama Anghelușă«, canțonetă comică, de V. Alexandri, predată de Constantin Baicu. După reprezentațiune, urmează joc.

Maghiarisare de nume. Stimabila dnă Română, Florentina Maria Geler, din Săcărâmb, fiica lui Nicu Geler, și-a schimbat polecra în renumitul nume ugnuresc »Deak«. Poftește, popor român, și-ți stimează pe fiicele tale lăpădate! A lui să fie!

Știre sensațională. Din Roma se scrie, că făcîndu-se săpături în Forul roman, s'a aflat sarcofagul (cosciugul de peatră) al întemeietorului Urbei eterne, organizatorul genial al poporului Roman, divul Romul. Senatul și poporul roman mulțămîtor, a ridicat în Forul roman, locul care a fost centrul vieții publice, monument întemeietorului, ca totdeauna, în toate adunările publice să le fie înaintea ochilor, genul dela care și-a tras originea. S'a desființat imperiul măreț fondat de el, au trecut nenumărate horde de barbari peste pămîntul încungiuat cu muri (zid), au mișcat peatră de peatră, și totuși Roma există, ear' barbarii au dispărut. Apa trece, petrele rămîn! Pentru noi Românii e de bun augur această știre, deoarece ce și acest fapt este o confirmare a prorocirii: Până când poporul român nu va uita limba lui Romul, nu va perii!

Invitare la Producțiunea declamatorică-musicală, ce se va arangia în Sebeșul-săsesc, Duminecă în 10/22 Ianuarie a. c. în sala cea mare la hotelul »La leul de aur«. Sebeșul-săsesc în 1/13 Ianuarie 1899. Comitetul arangiator. Începutul la 7 ore seara. Prețul de intrare de persoană: Locul I. 70 cr., locul II. 50 cr. și locul III. 40 cr. Venitul curat este destinat spre scop filantropic. Bilete de intrare se vînd la firma Ioan Oniș și seara la cassă. Program. 1. »Eată ziua triumfală«, cor mixt de V. Humpel. 2. a) »Politică«, poezie de G. Coșbuc. b) »Numai una«, poezie de G. Coșbuc. 3. »Țiganul voinic« de Teodor Speranță. 4. »Brăul popilor«, cor mixt de G. Musicescu. 5. »Despot vodă«, Actul II. scena I. și II. de V. Alexandri. 6. »Herșcu Boccegiul«, de V. Alexandri. 7. »Cântec final«, cor mixt de Kreutzer. După producțiune, urmează dans.

Regularea salariilor la oficeri. Din Viena se anunță, că M. Sa a încuviințat proiectul ministerului de războiu referitor la regularea salariilor la oficeri și ale amloiaților militari.

† **DI Alecu A. Balș**, consul general al României la Budapesta, a încetat din viață Sămbăta trecută, în urma uuui morb îndelungat, în etate de 37 ani.

Exportul României în Ungaria. Nici când comerțul dintre România și Ungaria n'a fost atât de mare ca în anul trecut. Ministerul ungar de comerț dă o statistică, din care reese, că exportul României în Un-

garia a fost în anul trecut de 197.000 de tone, ear' al Ungariei în România de 193.000 tone. În special, exportul cerealelor române a fost foarte animat.

Măcelul din Sântana. Marți în săptămîna aceasta s'a întemplat între locuitorii Nemții din Sântana și câțiva gendarmi încăierări sângeroase. Aceasta din cauză, că Nemții s'au revoltat asupra antistiei, care li-a împărșiat »Societatea de plugari«, și afară de aceasta, li-s'a impus cu puterea și un primar.

Eșind din biserică, s'au adunat ca la 4000 de oameni, și au năvălit asupra primăriei, pentru a prinde pe primar. În frunte erau femeile, care într'una strigau: Dați pe gendarmi! Omoriți pe primar și pe toți nemernicii!

La acestea cei dela primărie s'au spăriat și au căutat să scape care încotro. Mulțimea a rupt poarta și a năvălit înăuntru, unde s'au încăerat cu gendarmii, cari păziau primăria. Gendarmii au dat focuri, omorînd 2 bărbați și trei femei; după aceea s'au repezit cu baionetele asupra mulțimii, rînd foarte mulți dintre dișii. Pentru restabilirea ordinii s'a cerut ajutor de gendarmi din Șiria, ear' din Arad a plecat un batalion de infanterie, condus de dl căpitan Cioban.

Conferența de pace. Programul conferenței de pace s'a distribuit în 12 Ianuarie a. c., prin ministerul de interne rusesc, reprezentanților puterilor europene. Se svonește, că conferența de pace nu se va ținea în Martie, după-cum s'a fost proiectat, ci în Mai. Din Brüssel se scrie, că conferența de pace se va ținea acolo.

Expulsări. Din Germania au fost expulsați 4 supuși Austriaci, între cari și un muncitor, care de 13 ani își câștigă pâinea de toate zilele acolo și e tată a 9 copii.

Ultime Știri.

Situația.

În ședința de Mercuri a Casei Magnaților, Bánffy a zis următoarele:

Coroana se ocupă cu toată serioșitatea de situație și caută modul, prin care s'ar putea înlătura neînțelegerile ivite între guvern și opoziție, și se crede că-l va și afla, ear' dacă nu, ceea-ce se păzască D-zeu, atunci va dăinu și pe mai departe starea dn astăzi, până-ce, la urma-urmelor, totuși nu vom ajunge la o înțelegere deplină.

Va să zică, de demisia lui Bánffy nici vorbă nu poate fi.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

LUI NICU...

De urma-dată când mi-ai scris
Mai multe tu că mi-ai promis,
Dar' se vede că n' s'ărbători
Ai umblat cu peșitori.

De altcum timpul a sosit
Ca să te vîd căsătorit,
Una însă îți propun
Ca să-ți alegi ce-o fi mai bun.

Și eată-ți spun adevărat
Că tare mi dor de dansat
Și-așa abia pot aștepta
Ca să mă-ved la nunta ta.

Pîn'atunci însă să știu
Că aștept ca să mă scrii,
Căci altcum când ne-om întîlni
Nu știu zeu cu cum va fi.

Petrișor.

POSTA REDACȚIEI.

D-nei M. în T. A sosit, dar' s'a expedit îndărăt. Multe complimente.

M-i. Nu-i ceva nou pe acolo? Mai scrie ceva. D-lui I. S. în Nyiresfalva. Am primit costul abonamentului cu mulțumită și s'a indus jumătate pro 1898, ear' cealaltă pro 1899.

Convocare.

Onorații membri ai Reuniunii române de înmormîntare din Orăștie se invită prin aceasta, în sensul §-lui 14 lit. f) din statute, la a II-a adunare generală ordinară a reuniunii, care se va ținea Duminecă în 5 Februarie a. c. st. n. la 11 ore a. m. în localul școlii gr-or. rom. din loc.

Orăștie, la 20 Ianuarie 1899 st. n.

Dr. I. Mihu m. p., Simion Vlad m. p.,
director. secretar.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

FEL DE FEL

Limbile cele mai răspândite. Pe întregul rotogol al pământului se vorbesc în total 2700 de limbi și dialecte. Dintre acestea cea mai răspândită este limba engleză pe care o vorbesc peste 100 milioane de oameni. După ea urmează cea germană pe care o vorbesc 80 de milioane. Limba rusească o vorbesc 70, pe cea franceză și spaniolă câte 41 și pe cea italiană 30 de milioane de oameni.

Un vis trădător. Dacă omul în vis țipă, plânge sau rîde, nu e tocmai așa de rău ca atunci, când vorbește, deoarece, vorbind iute, fără să știe, se poate trăda. În Vincennes, lângă Paris, nu de mult o damă tină, frumoasă, dintr-o familie stimată, cu numele Margareta Lamy, se mărită după un tinăr, Charles Ducres. Tinerii se iubiau împreună și săptămânile de miere erau pe aci să treacă norocoase, dar într-o noapte Charles își auzi nevasta, care vorbea în vis, zicînd: »Ah, Lucien, te iubesc nespuse de mult!« Dimineața bărbatul își luă la răspundere soția. Tinera femeie în cele din urmă a spus bărbatului ei, că mai mult timp a avut un amant cu numele R. Lucien. Își poate ori și cine închipui furia lui Charles, care îi spuse nevastei, că se desparte de ea. Tinera nenorocită femeie după aceasta, s'a dus în sufragerie și acolo din cauza visului nenorocit, s'a împușcat.

Câte cuvinte îi trebuie omului în viață? Prin împrumutările ce le-a făcut din limbile altor popoare, limba engleză are cel mai bogat dicționar. Standard Dictionary, publicat în Statele-Unite, dă definițiunea la aproape 350.000 de cuvinte engleze sau devenite engleze. Bine înțeles, că în această mulțime de cuvinte vor fi desigur o mulțime de termeni tehnici. În viața zilnică n'avem nici pe departe nevoie de întrebuințarea atator termeni. Shakespeare trecea de scriitorul care dispunea de cel mai mare număr de cuvinte, cu toate acestea, dînsul n'a întrebuințat în scrierile sale mai mult decît 16.000. Milton se folosește numai de 8000 și în timpul de față un om foarte instruit nu se folosește mai mult decît de 3—4000 de cuvinte. Oamenii fără cultură superioară se servesc de comun de 500 cuvinte. Sunt anumite localități îndepărtate și izolate unde cineva nu trebuie să știe decît 200 cuvinte pentru conversația zilnică. Pentru a ceti jurnale și cărți de literatură este de ajuns ca să cunoști 2000 de cuvinte.

Din public.

— Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea. —

Doch noch ein letztes Wort!

Herr Dr. Klein aus Broos hat in seiner grossmauligen vor Muth strotzenden Erklärung vom 16. April 1898 anzuführen beliebt, dass er für die durch mich ihm zugefügte Beleidigung auf ritterlichem Wege keine Satisfaktion erlangen konnte (risum teneatis) und deshalb *gezwungen gewesen wäre* (sic!) den gerichtlichen Weg zu betreten, die Ehrenbeleidigungsklage anhängig zu machen.

Eine Herausforderung meinerseits nahm derselbe Herr Dr. Klein damals nicht an, reagierte auch auf die schwerste Beleidigung, die einem *Manne* zugetügt werden kann, nicht im Mindesten.

Der Ehrenschild des Herrn Dr. Klein sollte also im Wege des löblichen Bezirksgerichtes eingewaschen werden.

Jeder würde nun denken, dass Herr Dr. Klein sich wenigstens *diese* Satisfaktion verschafft haben würde.

Fehlgegangen. Derselbe Herr Dr. Klein hat es für gut befunden auch auf diese Satisfaktion zu verzichten und *4 Tage vor der Tagsatzung die Klage zurückgezogen*.

Mir kann's recht sein.

Constatieren muss ich aber, dass Dr. Klein Alles eingesteckt hat und dass sein Vorgehen so erbärmlich und feige, wie nur irgend möglich, gewesen ist.

Die Gesichtshaut dieses Herrn bedarf wohl anderer Reizmittel.

Qui vivra, verra.

Hermannstadt, 12. Jänner 1899.

Dr. Arnold Böck.

CALINDARUL SĂPTĂMĂNEI

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dum.	după Bot. ev. Mateiu c. 4, gl. 8, v. 11.	
Dum.	10 Păr. Gregoriu Nisis	22 Vincentiu
Luni	11 Cuv. P. Teodosiu	23 Log. Mariei
Mărti	12 S. Mța Tațiana	24 Timoteiu
Merc.	13 S. Muc. Ermil	25 Int. lui Pav.
Joi	14 SS. PP. uciși în Sinai	26 Policarp
Vineri	15 Cuv. P. Pavel Tiveul	27 Ioan Chris.
Sămb.	16 Inch. lanț. Ap. Petru	28 Carol mare

(454) 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Tireszsk Avram végrehajthatónak néh. Vinczán Nisztor hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 10 frt tőke követelés és jár iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék szászvárosi kir. jbirósági területén levő kis Denken fekvő 79 sz. tjkvbe A † 6 rdsz. 303 hrsz. 125 öle 8 frtban, az A † 594/2 hrsz. 350 öle 27 frtban, az A † 9 rdsz. 1586/1 hrsz. 187 öle 22 frtban, az A † 10 rdsz. 1889 hrsz. 500 öle 14 frtban, az A † 11 rdsz. 2403 hrsz. 425 öle 19 frtban, az A † 12 rdsz. 2437 hrsz. 825 öle 37 frtban, az A † 13 rdsz. 2492/1 hrsz. 250 öle 11 frtban, az A † 14 rdsz. 2545/2 hrsz. 300 öle 9 frtban, ugy szintén a kis denki 77 sz. tjkvben A † 1 rdsz. 107. 108/1 108/2. 108/3. 108/4 hrsz. 1450 öle területü ingatlanra az 1881. évi LX. t.-cz. 156 §-a alapján 245 frt ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi január hó 25-ik napján d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-a kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szászvároson, 1898. november hó 14-én.

A kir. jbiróság tkvi hatósága.

Sóhalmy,
kir. albíró.

Szám 1066—1898. kir. végrh. (455) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak, Sp. I. 42/2—1898. számú végzése folytán Dr. Moldovan Silvius helybeli ügyvéd által képviselt Dr. Böck Arnold n.-szébeni lakos mint alap és felülfoglaltat javára Popovits Nicolae szerekai lakos ellen 21 frt 96 kr. tőke, ennek 1898. évi augusztus hó 16-ik napjától járó 5% kamatai, eddig összesen 20 frt 46 kr. és árverés kifizetési 1 frt 60 kr. költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt, és 301 fitra becsült ökrök, tehén, borju, széna és egyebekből álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak V. I. 368/2/1898. polg. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén Szerekán adós lakásán leendő eszközzésére 1899. évi január hó 25-ik napján délelőtti 8 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében csakis készpénz mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-cz. 108. §-ban megálapított feltételek szerint leszen kifizetendő.

Kelt Szászvároson, 1899. évi január hó 3. napján.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajtó.

Moartea cloțanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloțani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă.

Se capătă în pachete cu câte 30 cr. la farmacia: **N. Vlad** din Orăștie,

(452) 1—5

Pentru pregătirea RUFĂRII-LOR, a FLORILOR DE HĂRTIE și BOULON precum și BROTHERII ALBE și COLORATE, mai departe în TĂIETURI CRESTATE, EMAIL și PICTURĂ ARSĂ se oferă a da instrucție

Ana și Emilia Gensthaler,
Strada Ciorogariilor Nr. 16.

Comande se primesc și la dl **Johann Gensthaler**, aurar în Orăștie.

(456) 1—3

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Corvineana”, societate pe acții, s'învită în virtutea §-lui 19 din statute la

a III-a adunare generală ordinară

care se va ținea în Hunedoara la 19 Februarie st. n. 1899 la 2 ore p. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunii despre starea întreprinderii peste tot și despre rezultatul anului al III-lea de gestiune în special.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat, realizat în anul al III-lea de gestiune.
5. Fixarea salariului, directorului și casarului.
6. Eventuale propuneri ivite în cadrul §-lui 28 din statute.
7. Exmiterea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune, în înțelesul §-lui 20 din statute la cassa institutului, acțiunile eventuale documentele de plenipotență, cel mult până în 18 Februarie st. n. a. c.

Hunedoara, la 10 Ian. st. n. 1899.

(451) 2—3

Direcțiunea.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(293) 3—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5½, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) arîndeaza și exarîndeaza realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcțiunea.

(453)

ION LAZAROIU
negustor în Orăștie (Szászváros)

2—

Atrag binevoitoarea luare aminte asupra prăvăliei mele bogat provăzută cu tot felul de MARFĂ DE MANUFACTURĂ pentru trebuințele de casă, și anume:

BUMBAC DE BĂTUT și AȚĂ DE URZIT, aduse din cele mai bune fabrici, ARNICIURI DE CUSUT ȘI DE URZIT, în toate fețele; CIORAPI, BRÈURI, ȘERPARE cusute cu flori și fir, etc. etc.

Totodată aduc la cunoștința celor-ce au trebuință, că pregătesc în timp scurt și cu preț moderat

☀ ☀ ☀ HAINA DE CĂLUȘERI ☀ ☀ ☀

pe cari le vînd, le dau în folosință, ori, la cerere, le fac anume.